

Herinneringen aan bedrijven en bedrijfjes in “De Donk”.

In de jaren 1950 waren er heel wat bedrijven bedrijfjes actief in de Donk. “Globalisering” en “schaalvergroting” was toen nog ver weg. Er was een netwerk van kleine bedrijfjes, binnen wandelafstand.

Wasserij Van Uffelen

Figuur 1: foto Jan Verhelst (1982)

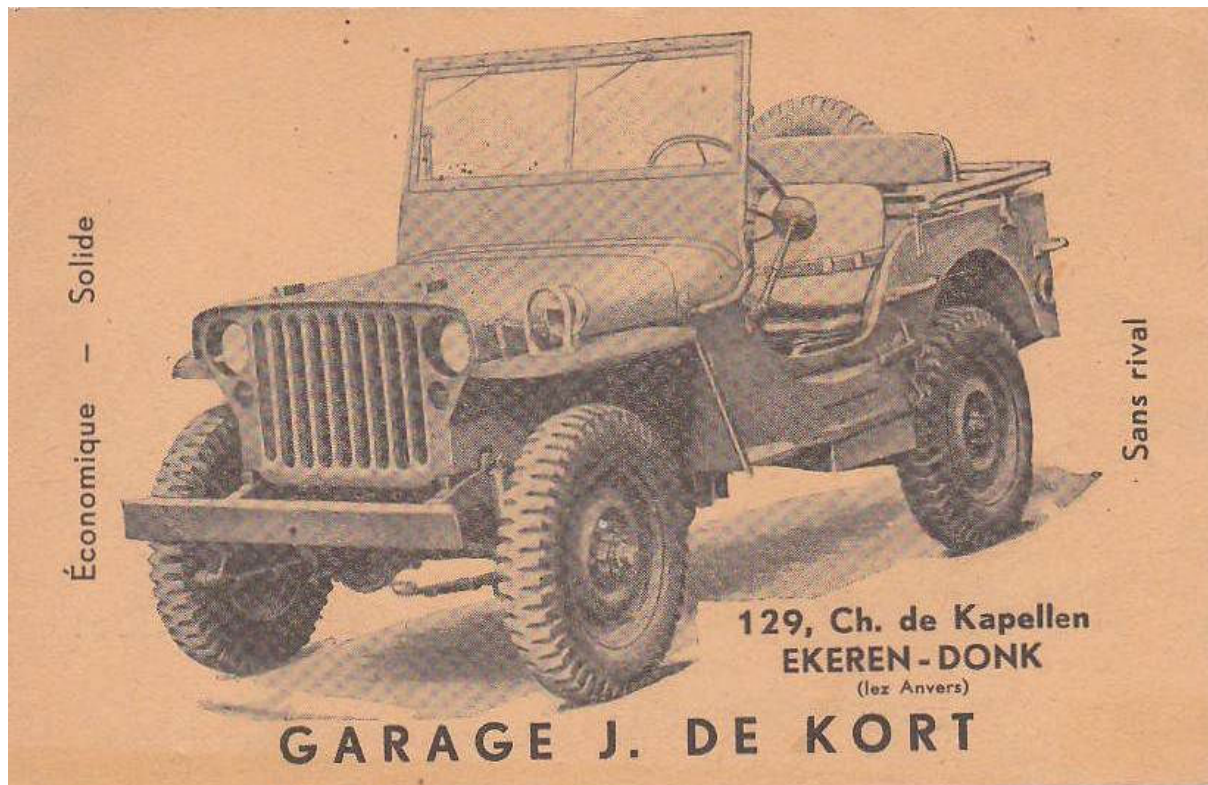
Hier bv de wasserij/zelfwasserij Van Uffelen, op de hoek van de Prinshoeve-
weg/Jozef Ickxstraat. Het begrip "wasserette" waar je bijna anoniem en gewapend
met veel muntstukken je was gaat doen, bestond nog niet. Het was eerder een plaats
van samenkomst voor huisvrouwen. Zelfwasserij heb ik achteraf als woord nooit
meer gehoord.

Toen ik in 1982 fotos begon te trekken van oude reclames, was deze zaak allang
weg. Maar toen hing deze reclame - of zou ik zeggen "bericht aan het publiek"- er
nog. Later is ze verwijderd. Sinds half jaren 1970 was hier immers een carrossier
bezig, die gekend was een prater te zijn, die veel met zijn klanten babbelde .

Opgegraven uit mijn privé archief.

Een gelijkaardige zelfwasserij was er bij Meesters in de Prinshoeveweg.

Garage De Kort

Miel Goossens, man van Jeanne De Kort is na de oorlog begonnen als opkoper van Amerikaans legermateriaal. De Jeeps werden in lange rijen aangevoerd, in kolonnes waarbij de eerste Jeep de kolonne stuurde en de laatste Jeep al de rest voortduwde, er moesten er dus maar twee zelfstandig kunnen rijden, en dan herstelde men ze daar op de steenweg om ze terug te verkopen.

De ongewilde meesterzet op het schaakbord was het uitbreken van de oorlog in Korea begin jaren vijftig waarbij de Amerikanen op grote schaal terug hun eigen materiaal inkochten om ze naar het slagveld te verscheppen en die zodoende hebben gezorgd voor de grote doorbraak van garage De Kort naar serieuze garage.

Sindsdien is De Kort gekend als Ford en nu ook als Volvo dealer.

PS de benaming Jeep komt van de afkorting G.P. , General Purpose, die het Amerikaans leger aan het voertuig gaf.

Met dank aan Jan Verbist voor deze uitleg.

Cremerie Albert

Figuur 2: foto Lutgardis Bresseleers uit 'Over Groot Moeders Leven' van Katleen De Vylder (1963)

Ria Wuyts aan het woord: *Mijn moeder was een snoepwinkel begonnen kort na de oorlogsjaren op de Kapelse Steenweg 257 en waren er alleen ijsjes in het weekend. Mijn vader Albert Wuyts ging toen nog werken als diamantslijper. In 1955 zijn we dan naar nr 287 verhuisd, en is het volledig cremerie geworden. In 1957 is onze pa met de ijsjes ronde gestart.*

“Den Albert” was een begrip voor groot en klein in De Donk vanaf de jaren 1950.

In het begin reed den Albert rond met een triporteur, en hij had een specifieke bel, die je uit de duizend kon herkennen. Later kocht hij een 2 PK stationwagen (zie foto), maar hield hij toch dezelfde bel, zodat je hem auditief kon herkennen. Voor vele kinderen in de Donk was hij een aangename verschijning op zomeravonden.

Naast zijn toer had hij ook een zaak in een gewoon burgershuis, de winkel was in de voorste kamer, je ging binnen langs de gang.

Later kreeg hij concurrentie van ijsventers zoals “Het ijsboerke”, die met een grote Citroën camionette reden. Toeval of niet, rond die tijd schakelde ook Albert over op een Citroën camionette.

“Crème glace” was een seizoensgebonden product, in de winter reed Albert niet. Ik heb me toen laten vertellen dat hij in de winter diamantslijper was.

Als kind bracht mij dat op een idee: ik zou in de zomer ijsjesverkoper worden, en in de winter zou ik fritten verkopen (niet gespeend van enige zelfinteresse in deze pro-

ducten). Achteraf gezien zou ik nooit dag en nacht in de stank van het fritvet willen zitten 😊

Nog later kwam er een tweede camionette, die door zijn schoonzoon bediend werd. Dochter en schoonzoon namen de zaak over, en het burgerhuis werd omgebouwd tot een waar ijssalon.

Kruidenierszaak Centra (Van Wesemael)

Figuur 3: de twee kleine huisjes van de kruidenierszaak van Maria Kegels

Foto duidelijk genomen voor 1947 (oude spelling)

Maria Kegels beter gekend als moeder Mieke, is de kruidenierszaak begonnen rond 1934-35 in de twee kleine huisjes op de foto. Ze heeft in de Donk met paard en kar groenten rondgebracht .

Figuur 4: de familie drinkt zijn eerste coca cola (1958)

*v.l.n.r: Vader Herman Van Wesemael, Henri, Leo, Gerarda en Jenny
foto verkregen van Jenny Van Wesemael*

Iets voor 1950 werd de zaak overgenomen door zoon Herman en dochter Celine Van Wesemael, doch Herman nam in 1955 de touwtjes volledig in handen, tesamen met zijn echtgenote Maria Wils. Hij toerde met de camion groenten en fruit rond, terwijl zij de winkel deed. De winkel, die eerst in nr 245 werd CENTRA genoemd. In 1962 is er dan de grote winkel gekomen in nr 247.

Snoepwinkel "BIJ CAIKE" aan de kerk

Ieder kind van de Donk van de jaren 1950/60/70 herinnert zich ongetwijfeld dit snoepwinkeltje. Net als de cremerie was dit in een gewoon huisje. Je kwam binnen langs de gang, en nam de deur links naar de "voorste kamer" waar het snoepwinkeltje gevestigd was.

Figuur 5: Impressie van de snoepwinkel van "Caike" door Karel Verhelst

De toonbank was duidelijk een constructie van een doe het zelf, met op kindelhoogte een doorkijkraampke. De rest van de toonbank had in de loop der jaren al verschillende lagen verf gekregen.

Door dat raampje zag je snoep liggen zoals:

- **Lollies**
- **Nestels**
- **"Hosties"** met "citric" in : een wat zuur smakende poeder
- **Smoelentrekkers:** zuurtjes waarbij je bij het nuttigen "smoelen" begon te trekken
- **Tutters:** langerekt snoep met wat we nu "kleurstof" zouden noemen
- **Toverbollen** : snoep met verschillende lagen kleurstof; telkens je die uit je mond haalde had die een andere kleur.
- **"Maskesvlees"**: nouga in twee smaken: een wit en roze, en een witte met chocolade omhuld.
- **"Zwarte jab"**: in van die kleine ronde doosjes die 'klikten'; er zaten heel kleine zwarte bolleken in, en heel uw mond werd er zwart van.

Rond 1960 was er een kauwgom-merk , dat om zijn kauwgom te promoten er afbeeldingen van “coureurs” had aan toegevoegd. Voor één Frank kreeg je naast “tuttefrut” geloof ik vier renners. Wij gingen geen kauwgom kopen, maar “courreures”, en wisselden die dan met mekaar uit. Ik luste die kauwgom trouwens niet, ik gooide die gewoon weg.

Voor volwassenen waren er uiteraard ook sigaretten. Toen ik in de jaren 1970 nog rookte , ging ik daar regelmatig een “sloef” sigaretten kopen. Het was steeds aandoenlijk als je achter een kind stond, dat zijn zondag probeerde te spenderen aan snoep, en herhaaldelijk vroeg hoeveel hij of zij al moest betalen (het kind wilde nagaan of het nog binnen budget zat). Ik stond dit meestal meewarig te observeren, maar de winkelierster leverde dan tussendoor wel effe die sloef sigaretten, terwijl de kinderen nog aan het prakkezeren waren.

Het moet 1978 of begin 1979 geweest zijn, toen ik het snoepwinkeltje binnenkwam, en het wat krakkemikkig en ambachtelijk gemaakt toonbankje verdwenen was en vervangen door een professionele grote toog met een groot raam erin, zoals bij een beenhouwer. Spontaan zei ik *“maar wat hebt ge nu gedaan?”* Want dat ambachtelijk toonbankje was een stukje nostalgisch charmant Donks erfgoed!

Dokter Van den Eynde

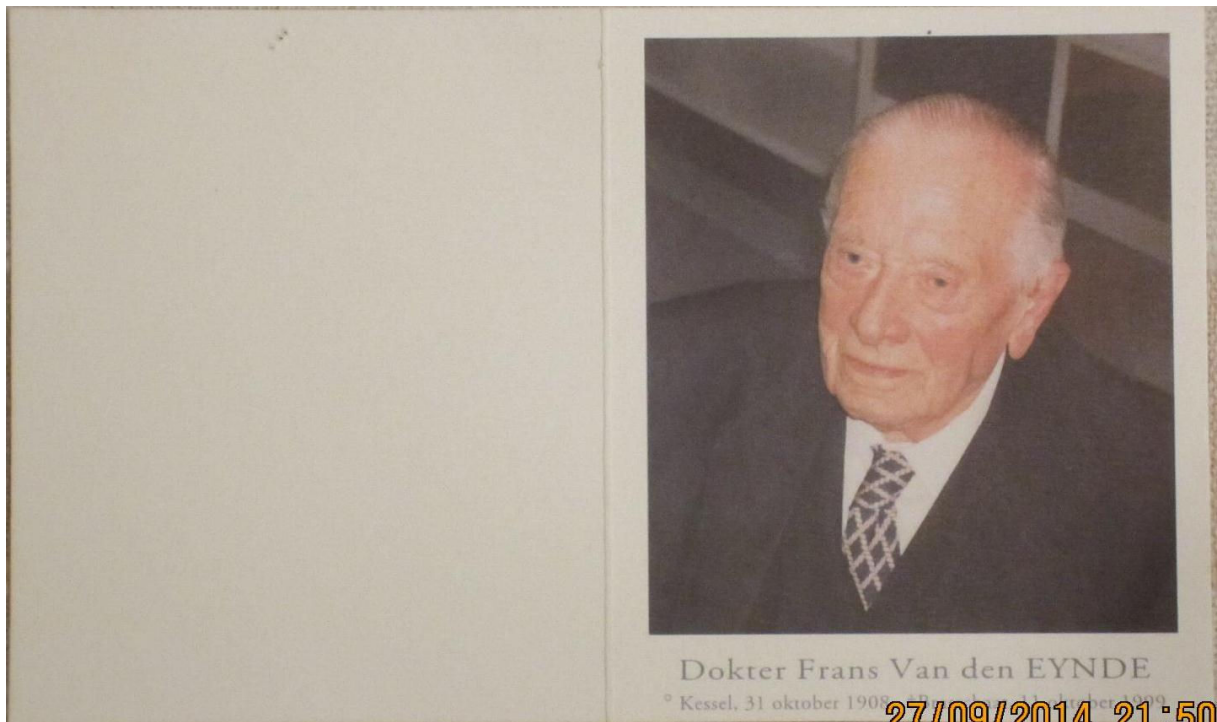
Figuur 6: Huis Dokter Van den Eynde

Dokter Van den Eynde was de gekende dorpsdokter, die zowel aan de Ekeren als aan de Brasschaatkant zijn patiënten had.

Dokter Van den Eynde begon zijn praktijk als huisarts in het huis op de hoek van de Oude Baan en de Kapelsesteenweg, een huis dat wat achterin staat. Pas later kocht hij het "kasteeltje" op de hoek van de Kapelse steenweg en de Prinshoeweg. Hij was ook schooldokter op het college en op de meisjesschool.

Voor medicamenten had hij dikwijls staaltjes. Bij hem kon je eventueel in begin jaren 1950 ook medicatie afhalen, dokters mochten vroeger ook de functie van apotheker uitvoeren. Later is dit bij wet afgeschaft.

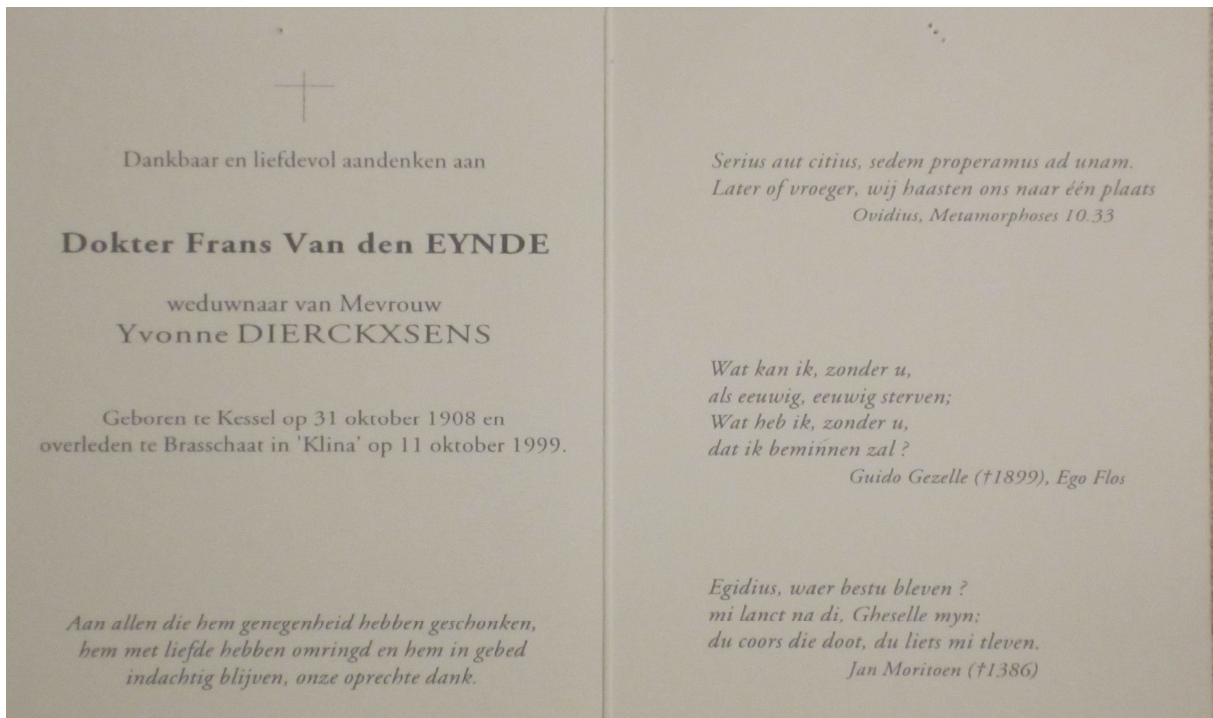
Hij had vier kinderen : Frans, Milou, Anne-Marie en Hedwine. Thuis werd er Frans gesproken. Zijn huis staat in 2014 al gedurende geruime tijd te koop.

Dokter Frans Van den EYNDE

° Kessel, 31 oktober 1908

27/09/2014 21:50

Dankbaar en liefdevol aandenken aan

Dokter Frans Van den EYNDE

weduwnaar van Mevrouw
Yvonne DIERCKXSENS

Geboren te Kessel op 31 oktober 1908 en
overleden te Brasschaat in 'Klina' op 11 oktober 1999.

*Aan allen die hem genegenheid hebben geschonken,
hem met liefde hebben omringd en hem in gebed
indachtig blijven, onze oprechte dank.*

*Serius aut citius, sedem properamus ad unam.
Later of vroeger, wij haasten ons naar één plaats
Ovidius, Metamorphoses 10.33*

*Wat kan ik, zonder u,
als eeuwig, eeuwig sterven;
Wat heb ik, zonder u,
dat ik beminnen zal?*

Guido Gezelle (†1899), Ego Flos

*Egidius, waer bestu bleven ?
mi lanct na di, Gheselle myn;
du coors die doot, du liets mi tleven.*

Jan Moritoen (†1386)

Figuur 7: Gedachtnisprenjte Dr Van den Eynde (1999)